

GUIA RÀPIDA per a MUNICIPIS: LIQUIDACIÓ de la CONCESSIÓ

CONSEQÜÈNCIES de la FINALITZACIÓ del CONTRACTE

La finalització del contracte de prestació indirecta en concessió comporta unes determinades obligacions a l'Ajuntament, tant relacionades directament amb la pròpia liquidació, com amb la presa de decisió de la fórmula amb la que es donarà continuïtat al servei.

En relació amb la finalització del contracte, cal que l'Ajuntament procedeixi a:

- **Intervenir tècnicament el servei** per tal d'assegurar la correcta reversió dels actius afectes al servei, en bon estat d'ús.
- Determinar **la liquidació del contracte** de concessió.

En relació amb la fórmula amb la que es donarà continuïtat al servei, **cal que l'Ajuntament analitzi quina és la forma més eficient per a la prestació del servei**, la qual cosa es fa mitjançant la redacció de:

- **Memòria de formes de gestió, projecte de servei, reglament i preu del servei.**

Les dues tasques relacionades amb la pròpia finalització del contracte (intervenció tècnica i liquidació) cal fer-les independentment de quina sigui la forma de prestació del servei un cop vençut el contracte actual. La tercera tasca també és obligatori fer-la en canviar la forma de gestió indirecta per la directa, i és pertinent fer-la en qualsevol altre cas.

La LIQUIDACIÓ del CONTRACTE

1- La Intervenció tècnica del Servei

Pel que fa als efectes de l'extinció del contracte de concessió, el Reglament d'Obres, Activitats i Serveis (ROAS) estableix, al seu art. 261, que la finalització *del contracte de concessió com a conseqüència del transcurs del termini comporta reversió, la devolució de la garantia prestada, la declaració del correcte compliment del contracte i la liquidació.*

L'art. 262 disposa, pel que fa a la reversió, que *els béns i elements afectats al servei concedit que siguin necessaris per a la prestació d'aquell i que hagin estat objecte d'amortització durant el termini de la concessió revertixen a l'acabament d'aquest a l'ens contractant.*

Al mateix article s'indica que *amb anterioritat a la reversió, durant el termini que assenyali el plec de clàusules i, en tot cas, com a mínim, en el d'un mes per cada any de duració de la concessió... l'ens local designa un interventor tècnic a l'empresa concessionària, el qual ha de vigilar la conservació de les obres i del material i ha d'informar la corporació sobre les reparacions necessàries per tal de mantenir-les en les condicions previstes.*

Independentment de l'estat de les instal·lacions, existeixen altres béns que resulten indispensables per a la continuïtat del servei i, com a tals, han de tenir forçosament la condició de reversibles, quan no tenen ja la consideració de pertinença de l'Ajuntament, tals com són les bases de dades de clients, la cartografia de la xarxa, etc.

Contingut de la intervenció

Les tasques a desenvolupar per l'interventor, que pot ser personal propi de l'administració o de contractació externa, són les següents:

- Determinar el procediment de revisió de les instal·lacions, i verificar el seu estat.
- Determinació de les reparacions necessàries, si fos el cas.
- Recepció de les reparacions que hagin resultat necessàries.
- Identificació d'altres bens necessaris per la prestació del servei, tals com bases de dades, cartografia, etc., que hagin de ser transferit a l'Ajuntament, i verificació del seu estat.
- Determinació dels procediments per mantenir actualitzada la labor d'intervenció tècnica en el cas que, per qualsevol raó, es prorrogui la durada de la concessió, més enllà de la data prevista per a la seva finalització.

Procediment administratiu

Els actes d'ordenació del procés de reversió i liquidació del contracte de concessió, inclòs el nomenament d'un interventor en protecció dels bens i drets de l'Ajuntament, els ha de dictar l'òrgan de contractació que en el cas dels Ajuntaments i pel volum econòmic del contracte de concessió d'abastament d'aigua correspon al ple.

La llei no determina un perfil tècnic específic per a l'interventor tècnic, sent l'habitual, atesa la natura de la seva missió, que tingui una formació tècnica-enginyeril. Tampoc no hi ha cap obstacle en que l'interventor tècnic pugui ser un tècnic extern a l'administració contractat expressament per a aquesta missió.

2- Liquidació del contracte de concessió

En el moment de la finalització del contracte cal la liquidació dels drets i deures de les parts que s'hagin produït durant la vigència del contracte i que no s'hagin extingint durant la vigència del mateix. Aquesta liquidació ha d'estar presidida per la reversió, que és el restabliment de la plena possessió a l'Ajuntament dels bens i instal·lacions que formen, incloent la determinació dels drets i deures a les que les parts han de fer front per dur a terme l'extinció de la relació concessional.

Contingut de la liquidació

La liquidació del contracte és un estudi que ha d'incloure:

- Anàlisi del valor brut de l'immobilitzat compost pels actius reversibles afectes a la prestació del servei.
- Determinació del saldo de la dotació, mitjançant les tarifes aplicades, de les inversions realitzades pel concessionari, als efectes de la seva recuperació per part d'aquest: dotació acumulada del fons de reversió vs. valor brut dels actius, i possibles indemnitzacions.
- Determinació d'altres efectes econòmics de possible aplicació: aigua subministrada i no facturada a la finalització del contracte, etc.

I tot a la llum de la normativa aplicable, i de les especificacions particulars del contracte de concessió.

Procediment administratiu

La liquidació serà duta a terme pels òrgans administratius de l'Ajuntament que designi el ple de l'Ajuntament com a òrgan de contractació, podent-se contractar una assistència externa a l'efecte per a la seva col·laboració amb la dita tasca. **La liquidació haurà de ser aprovada pel Ple, amb l'informe preceptiu de la secretaria i la intervenció municipal i previs els tràmits oportuns d'audiència a l'interessat.**

Com que la liquidació és un acte final del contracte, l'estudi de la mateixa no serà anterior a la fase d'intervenció tècnica del servei. Per altre banda, la liquidació no pot obviar l'estat de les

instal·lacions a rebre del concessionari, pel que resulta convenient que l'estudi de liquidació es desenvolupi durant la fase final de la intervenció tècnica, però solapant-se a la mateixa.

3- Precaucions prèvies a la Intervenció Tècnica del Servei

Sovint s'inicia la fase d'intervenció del servei en un moment en què l'Ajuntament desconeix quasi tot en relació amb el servei, després de molts anys en què el concessionari ha disposat de la totalitat de la informació d'aquest, i l'ha reservat per a sí mateix.

Aquesta situació es dona molt en particular pel fet que sovint els Ajuntaments es limiten a la revisió de les tarifes, i poca cosa més. En aquest sentit **és molt recomanable que l'Ajuntament institueixi la figura del Responsable del Contracte**, prevista a l'art. 62 de la Llei de Contractes de Sector Públic, **i aquest comenci a verificar tots els extrems d'acompliment del contracte per part del concessionari, així com l'estricta compliment del reglament del servei i de tot compromís amb l'Ajuntament.**

Aquesta figura hauria d'existir al llarg de tot el contracte i, en cas de no existir, caldrà que l'Ajuntament la institueixi l'abans possible. Cal recordar que, a l'igual que l'interventor tècnic, pot tractar-se tant d'un empleat del consistori com d'un professional extern contractat específicament per a aquesta missió.

4- Previsió respecte a la documentació

Quan els Ajuntament inicien els procediments descrits, és també molt habitual que la documentació bàsica per a la preparació de tots els expedients (liquidació, redacció de la memòria de formes de gestió, etc...) estigui dispersa, en el millor dels casos, quan no extraviada. Per això, és del tot convenient que es vagi preparant el dossier documental, de caràcter indispensable, següent:

- **Contracte original**, amb els seus documents annexes: **Plecs de la licitació, i plica de l'oferta del contractista.**
- **Modificacions, ampliacions i pròrrogues del contracte original.**
- **Estudis de tarifes**, amb recull de les dates de la seva aprovació, tant per part de l'Ajuntament com de la Comissió de Preus de Catalunya, de tota la durada de la concessió. Resultaria convenient tenir l'estudi de tarifes actualitzat.
- **Plans d'inversions aprovats i executats.**
- **Actes de comissions de seguiment.**
- **Liquidacions** de subvencions al servei, si aquest fos el cas, i liquidacions d'abonament a cànon a favor de l'Ajuntament. Resultaria convenient tenir aquestes liquidacions actualitzades.
- **Correspondència** entre el concessionari i l'Ajuntament.
- Qualsevol altre document rellevant en la prestació del servei